

omfatte osmoregulering, vannbalanse, cellevolumregulering, metabolisme, endokrinologi og sansefysiologi, samt effekter av endringer i ytre miljøforhold (vannkvalitet, temperatur, lys/fotoperiode). .

Læringsformer og aktiviteter: Kollokvier/seminar: 50 timer, obligatorisk

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

ZO8025 BIOLOGISKE EFFEKTER
Biologiske effekter av miljøforurensninger
Biological Effects of Environmental Pollutants

Faglærer: Professor Rolf Arvid Andersen, Professor Karl Erik Zachariassen

Koordinator: Professor Karl Erik Zachariassen

Uketimer: Høst: 2FVår: 2F = 12.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Godkjent seminardeltagelse

Læringsmål: Etter å ha fullført kurset skal studentene ha kunnskaper om hvordan forskjellige typer kjemisk miljøforurensning virker på biologiske organismer.

Faglig innhold: Emnet gis hvert annet år.

Emnet skal gi en innføring i hvordan kjemiske miljøforurensninger virker på biologiske organismer. Vekten vil særlig bli lagt på ulike forurensningsformers virkningsmekanismer. Emnet vil omfatte aktuelle miljøproblemer som f.eks. sur nedbør, tungmetaller, oljeforurensning, organiske gifter, insektmidler og radioaktiv forurensning. Emnet går hvert annet år.

Læringsformer og aktiviteter: Kollokvier/seminar: 50 timer, obligatorisk

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

ZO8091 DYREFORSØKSLÆRE
Dyreforsøkslære for stipendiater og forskere
Course in Animal Experiments for PhD students and Scientists

Faglærer: Professor Rolf Arvid Andersen, Professor Claus Bech, Professor Bjørn Munro Jenssen, Professor Gunilla Rosenqvist

Koordinator: Professor Claus Bech

Uketimer: Høst: 2F+2Ø = 6.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Godkjent kursdeltagelse og prosjektarbeid

Læringsmål: Etter å ha fullført kurset skal studentene ha kunnskaper om dyreforsøk og forsøksdyr tilstrekkelige til å tilfredsstille Europakonvensjonens krav og regler.

Faglig innhold: Emnet vil bli gitt som intensivkurs over to uker. Undervisningen vil skje i form av forelesninger og kollokvier, i tillegg til praktiske demonstrasjoner. Innholdet i kurset er lagt opp slik at studentene som gjennomfører kurset tilfredsstiller kravet fra Europakonvensjonens regler for opplæring av personell som skal utføre forsøk med dyr.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/kollokvier/demonstrasjoner: 50 timer

Prosjektarbeid/selvstudium: 30 timer

Emnet er et sertifiseringkurs og gir ikke uttelling i opplæringsdelen i PhD-studiet ved NT-fakultetet

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	

Norsk senter for barneforskning

BARN8101 SOCSTCHILD
Social Studies of Children and Childhood: Research Perspectives
Social Studies of Children and Childhood: Research Perspectives

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: 4F+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Attending lectures is compulsory.

Læringsmål: To generate knowledge about childhood as a social phenomenon, children's life-worlds, welfare and the politics of childhood in changing societies.

- To provide an historical overview of essential research perspectives in social studies of children and childhood.

- To introduce key debates concerning the research of children's every day life and culture, and contemporary perspectives on childhood.

- To discuss how cultural representations of childhood are dynamic and change with both time and space.

Faglig innhold: The course addresses changing paradigms in child research, including childhood as development and childhood as socially constructed. Issues both of a structural nature, which has an implication for children's everyday lives and childhood, as well as children's agency in defining and giving meaning to their lives and activities, will be discussed. Discourse theoretical perspectives, challenging the split between agency and structure will be included. The central issues are childhood and related themes such as generation, gender, life-course, ethnographies of childhood, identity and ethnicity as these take form through varying processes like globalisation, institutionalisation, consumption and commercialisation.

Læringsformer og aktiviteter: Total lecture hours: 18. Supervision of paper, individually and/or group based. The teaching language is English.

Kursmaterieill: Information will be given at the beginning of the semester.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

BARN8102 CHILDRIGHTS

Children's Rights

Children's Rights

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: 4F+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Attending lectures is compulsory.

Læringsmål: To generate knowledge about discourses on children's rights.

- To discuss the global discourses on UN Convention on the Rights of the Child and children's rights to provision, protection and participation.

- To develop knowledge about the dynamic relationship between globalisation processes and children's lives in different parts of the world.

Faglig innhold: The course presents an overview of different children's rights declarations in a historical perspective. It discusses the UN Convention on the Rights of the Child and its implications for children's lives in different parts of the world. Children's lives and welfare in the light of changing policies and globalisation processes will be explored.

Læringsformer og aktiviteter: Total lecture hours: 18. Supervision of paper, individually and/or group based. The teaching language is English.

Kursmaterieill: Information will be given at the beginning of the semester.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

BARN8200 METHCHILD

Methodology in Child and Childhood Research

Methodology in Child and Childhood Research

Faglærer: NN

Uketimer: Vår: 4F+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Attending lectures is compulsory.

Læringsmål: To develop knowledge about methodological issues related to empirical research on childhood as a social phenomenon.

- To get insight into methodological discussions related to children's perspectives and children as informants.

- To develop knowledge about different qualitative as well as quantitative methods.

- To develop reflexivity about the relation between theoretical perspectives, methodology and research questions/topics.

Faglig innhold: The course will provide an overview and theoretically discuss the various steps in the research process, such as collecting data, analysis, interpretation and the making of a research text. The possibilities and limitations related to the use of different methods will be addressed. Children's perspectives within research involve the exploration of children's everyday lives from children's perspectives and experiences. Such a grassroots perspective entails a methodological orientation toward children as informants in the research process and calls for the use of a variety of qualitative methods. These include various forms of interviews, observations, visual methods and fieldwork. Methodological problems such as accessing children as informants and research ethics will be addressed. In addition historical methods and discourse analysis of texts, documents and social practices will be included. Though the main emphasis is on qualitative research, various quantitative methods and the combination of qualitative and quantitative approaches will be addressed. The lectures will draw on ongoing empirical research based at the centre as well as from the international milieu of children and childhood researchers.

Læringsformer og aktiviteter: Total lecture hours: 20. Supervision of paper, individually and/or group based. The teaching language is English.

Kursmateriell: Information will be given at the beginning of the semester.

Vurderingsform:	Oppgave	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	Vurderingsdel				
	OPPGAVE			1/1	

BARN8300 CHILDDDEV
Children and Development in the South
Children and Development in the South

Faglærer:	NN				
Uketimer:	Vår: 2F+10S = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Attending lectures is compulsory.			

Læringsmål: Studies in social sciences focus on gender relations and its implication to societal development. Little attention has been paid to the importance of age as a biological attribute as well as a social and cultural construct. Children and youth comprise over half of Africa's total population. This proportion is even higher in some societies, casting special sets of challenges and making available unique packages of opportunities to development. Paradoxically, children and youth are marginalized from the socio-economic and political spheres of life.

This course examines the life experiences of children and young people in the light of the new interdisciplinary field of childhood and youth studies. It is designed to develop a broad understanding of childhood within diverse social, cultural, economic and political contexts. A particular emphasis will be on African childhoods.

Faglig innhold: Reflecting a concern with issues of social relevance, the course moves beyond the stereotypes to explore the socially and spatially uneven impacts of globalization processes and the ways in which these are experienced by, and responded to, both individually and in collectivity. It also includes children as social participants in economic, social and cultural reproduction of society.

Areas of focus include:

- Representations of childhoods in the South.
- Children experiencing orphanhood.
- Children, violence and armed conflicts.
- Children as social and political participants.
- Children as migrants.
- Children as refugees.
- Children in families.
- Children and play.
- Child labor and/or working children?
- Structural Adjustment programs and livelihood strategies of families.
- Childhood poverty, health and welfare.
- Children and NGOs.
- Children as social participants in community building.

Læringsformer og aktiviteter: Total lecture hours: 20. Supervision of paper, individually and/or group based. The teaching language is English.

Kursmateriell: Information will be given at the beginning of the semester.

Vurderingsform:	Oppgave	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	Vurderingsdel				
	OPPGAVE			1/1	

Geografisk institutt

GEOG8000 GEOG FORSKNINGSSEM
Geografisk forskningsseminar
Theoretical Perspectives in Geography

Faglærer:	NN				
Uketimer:	Vår: = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Presentasjon av paper			

Læringsmål: Forskningsseminaret bygger på GEOG 3001- Fagfilosofi, teorier og begreper (Philosophy of Geography, Theories and Concepts), og har som mål å gi kandidatene høy kompetanse i grunnleggende debatter (begreper og vitenskapsteoretiske ståsteder) i faget.

Faglig innhold: I seminaret legges det vekt på at kandidatene forholder seg til relevante grunnleggende debatter i arbeidet med et paper som skal baseres på avhandlingen. Paperet skal leveres inn og presenteres på en av de obligatoriske samlingene. Det innleverte paperet vil bli kommentert av en av instituttets vitenskapelig ansatte og en PhD-kandidat.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/seminarer. Obligatorisk aktivitet: Deltagelse på samlinger. Presentasjon av paper. Undervisningsspråket er engelsk såfremt det er engelsktalende deltakere på emnet.

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	

GEOG8505 LANDSK OG PLANL II

Landskap og planlegging II

Landscape and Planning II

Faglærer:	Professor Michael R.Handley Jones
Uketimer:	Høst: = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet tar sikte på å gi kandidatene høy kompetanse i teoretiske og metodiske tilnærminger til landskap sett i sammenheng med planlegging.

Faglig innhold: Emnet tar opp til drøfting landskapsbegrepet, landskapsverdier, og teoretiske og metodiske problemer ved landskapsplanlegging og landskapsforvaltning. Emnet bygger på masteremnet GEOG 3505. Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3505. GEOG 8505 består av et påbyggingspensum, og det skal skrives et paper.

Forelesningene/seminarene vil normalt holdes på engelsk.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/seminarer. Vurderingsform: Godkjenning av paper. Forelesningene/seminarene på masteremnet GEOG3505 vil normalt holdes på engelsk. GEOG8505 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltakere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

GEOG8506 GEO HELSE OG UTV

Geografi, helse og utvikling II

Geography, Health and Development II

Faglærer:	Førsteamanuensis Stig Halvard Jørgensen
Uketimer:	Høst: = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet tar sikte på å gi kandidatene høy kompetanse i helsegeografi, særlig hva gjelder: 1.Helsetilstand, sykdom / skade og risiko/ risikofaktorer.

2. Helsetjenestens geografi på ulike nivå, med vekt på etterspørsel og bruk, tilbud og tilgjengelighet, forebygging, og behandling.

Faglig innhold: Emnet legger hovedvekten på utviklingslandenes situasjon, men dekker også mer generelle utviklingstendenser for helse og helsetjenester i ulike deler av verden. Det bygger på masteremnet GEOG 3506. Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3506. GEOG 8506 består av et påbyggingspensum, og det skal skrives et paper.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/seminarer. Vurderingsform: Godkjent paper. Forelesningene/seminarene på masteremnet GEOG 3506 vil normalt holdes på engelsk. GEOG8506 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltagere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

GEOG8509 NATURGEO SEM II

Naturgeografisk seminar II

Physical Geography Seminar II

Faglærer:	Førsteamanuensis Geir Vatne
Uketimer:	Høst: = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Godkjenning av paper

Læringsmål: Emnet har som mål å gi kandidatene høy kompetanse i naturgeografisk forskningsteori og metode.

Faglig innhold: Hovedtema vil variere fra år til år, avhengig av pågående forskningsaktiviteter og de rådende teoretiske debatter. Emnet bygger på masteremnet GEOG 3509. Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3509. GEOG 8509 består av et påbyggingspensum, og det skal skrives et paper.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer. Undervisningsspråk på masteremnet GEOG3509 er norsk.

GEOG8509 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltagere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

GEOG8513 FLUVIALE SYST II

Fluviale systemer II

Fluvial Systems II

Faglærer: Førsteamanuensis Ivar Thoralf Berthling

Uketimer: Høst = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Muntlig presentasjon på seminar, Godkjenning av paper

Læringsmål: Emnet vil gi kandidatene en helhetsforståelse for vassdrag som system.

Faglig innhold: Emnet tar for seg prosesser som opererer i vassdrag med fokus på materialtransport, elvers dynamikk og deres respons på naturlige endringer og menneskelige inngrep. Gjennom tematiserte forelesningsrekker basert på nyere forskningsresultater vil emnet søke å gi svar på spørsmål av typen: Hvordan vil et vassdrag respondere på endret nedbørmønster? Hva kan være konsekvensene av en kanalisering og plastring av elvebunnen? Emnet gis annethvert år og alternerer med kurset GEOG3514- Skråningssystemer og materialtransport.

Emnet bygger på masteremnet GEOG 3513- Fluviale prosesser. Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3513. GEOG 8513 består av et påbyggingspensum og det skal skrives et paper.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer. Muntlig presentasjon på seminar. Godkjenning av paper. Undervisningsspråk på masteremnet GEOG3513 er norsk. GEOG8513 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltagere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

GEOG8514 SKR SYST MAT II

Skråningssystemer og materialtransport II

Slope Systems and Material Transport II

Faglærer: Førsteamanuensis Ivar Thoralf Berthling

Uketimer: Høst = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Muntlig presentasjon på seminar

Læringsmål: Emnet vil gi kandidatene høy kompetanse på skråningssystemer, og en helhetsvurdering av ulike former for materialtransport og deres betydning i landskapsutviklingen i kjølige og kalde områder.

Faglig innhold: Emnet tar for seg prosesser og prosess-systemer som bidrar til materialtransport og derigjennom til utvikling av naturlandskapet, med fokus på boreale, polare og alpine områder. Det vil bli lagt vekt på prosesser som opererer i skråninger, og på den relative betydning av ulike materialfluxer innen et område. Kurset vil også gi eksempler på anvendte problemstillinger knyttet til arealbruk, inngrep og sikring i utsatte områder, og systemrespons til klimaendringer. Emnet gis annethvert år og alternerer med kurset GEOG3513- Fluviale systemer.

Emnet bygger på masteremnet GEOG 3514- Skråningssystemer og materialtransport Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3514. GEOG 8514 består av et påbyggingspensum og det skal skrives et paper.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer. Obligatorisk aktivitet: muntlig presentasjon på seminar. Godkjenning av paper. Undervisningsspråk på masteremnet GEOG3514 er norsk. GEOG8514 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltagere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

GEOG8515 ENVI DEV CH LIV II**Environment, development and changing rural livelihoods II****Environment, Development and Changing Rural Livelihoods II**

Faglærer: Førsteamanuensis Haakon Lein
 Uketimer: Høst: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Muntlig presentasjon på seminar

Læringsmål: The course aims at providing candidates with high competence on the the relationship between environment development and livelihoods in rural societies in Africa and Asia.

Faglig innhold: The course explores different conceptualisations and (mis-) understandings of the links between development, environment and environmental change, and rural livelihood in African and Asian societies. The topics covered by the course include: *History of geographical thought: from environmental determinism to political ecology; *Social nature: social constructivism and environmental narratives; *Institutions, norms and collective action and the idea of the 'community' as basis for natural resource management; *Hazards and vulnerability ? Vulnerability: a useful concept or just another way of labelling?; Vulnerability analysis in practice; *Environmental conservation and development: from 'Fortress conservation' to 'Conservation and development?'; *Changing rural livelihoods and livelihood analysis: from farm to non-farm, and implications for the rural environments; * Environment and conflicts: the 'Environment' as basis for conflicts.

The course provides a continuation of the master's course GEOG 3515 Environment, Development and Changing Rural Livelihoods. Students who have not taken this course should attend the GEOG 3518 lectures and read the course literature. GEOG 8515 consists of additional course literature and students submit a paper for assessment.

Læringsformer og aktiviteter: Lectures. Assignment and presentation

Form of assessment: Approved paper.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

GEOG8517 GLOB LOK SOS II**Det globale i det lokale- sosial- og kulturgeografiske perspektiver II****The Global in the Local - Social and Cultural Geographical Perspectives II**

Faglærer: Professor Nina Irene Gunnerud Berg
 Uketimer: Høst: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Godkjente tekstsammendrag og presentasjon

Læringsmål: Emnet tar sikte på å gi kandidatene høy kompetanse på sammenhengen mellom globale og lokale/regionale endringsprosesser ved hjelp av sentrale teorier og begreper innen sosial- og kulturgeografi.

Faglig innhold: Et overordnet tema er samspillet mellom sosiale og kulturelle globaliseringsprosesser, steder, regioner og mennesker. Sentrale spørsmål som belyses er: 1) hvordan steder på samme tid både er en del av det globale og det lokale, 2) hvorfor og hvordan steder fortsatt har betydning og 3) hvordan steder og mennesker er gjensidig konstituerende. Emnet tar sikte på å gi økt innsikt i begreper som forskjell, identitet, mening, representasjoner og sosial praksis, samt empirisk orienterte problemstillinger knyttet til disse. Eksempelvis vil betydningen av klasse, kjønn, seksualitet, ruralitet, urbanitet, rase og etnisitet belyses. Hovedfokus vil ? som følge av at undervisningen skal være forskningsbasert - variere fra år til år, avhengig av instituttets forskningsaktiviteter til enhver tid. Emnet er hovedsakelig orientert mot vestlige forhold.

Studentene skal i løpet av kurset skrive et arbeidsnotat. Arbeidsnotatet skal leveres til de andre studentene og faglærer(e), samt presenteres på seminar. Arbeidsnotat og presentasjon må være godkjent før det gis adgang til hjemmeeksamen og muntlig prøve. Det settes en foreløpig karakter på hjemmeeksamen, som justeres etter muntlig prøve.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer. Obligatorisk aktivitet: Godkjente tekstsammendrag og presentasjon. Vurderingsform: Godkjenning av paper. Undervisningsspråk på masteremnet GEOG3517 er norsk. GEOG8517 er imidlertid et lesekurs, og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltakere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

GEOG8518 KUNNSKAPSLED I GLOB**Kunnskapsledelse i en global økonomi II****Knowledge Management in a Global Economy II**

Faglærer: Professor Asbjørn Karlsen

Uketimer: Høst = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Godkjente tekstsammendrag og presentasjon

Læringsmål: Emnet har som mål å gi kandidatene høy kompetanse innen økonomisk og kulturell globalisering, med særlig fokus på globaliseringsprosesser og virksomheters strategier.

Faglig innhold: Undervisningsopplegget er basert på seminarer der teori og empiri, i form av case, blir gjensidig belyst. Det vil presenteres ulike perspektiver på globalisering og drøftes hvordan det påvirker både bedrifter og nasjoners handlingsmuligheter. Fokus settes på mulige strategier virksomheter har i en globalisert og kunnskapsbasert økonomi. Eksempler vil illustrere hvordan virksomheter kan trekke veksler på sine omgivelser og nettverk lokalt, regionalt, nasjonalt og overnasjonalt i sine bestrebelser på å fornye seg. Emnet vil presentere hvordan strategier og handlinger finner sted i skjæringsfeltet mellom økonomi og kultur. Kunnskapsutvikling på tvers av kulturelle skillelinjer er i så måte et sentralt tema. Dette tverrfaglige emnet har utgangspunkt i et samarbeid mellom instituttene for geografi og industriell økonomi og teknologiledelse.

Emnet bygger på masteremnet GEOG 3518 Kunnskapsledelse i en global økonomi. Kandidater som ikke har dette grunnlaget, bør også følge forelesningene og lese pensumet for GEOG 3518. GEOG 8518 består av et påbyggingspensum og det skal skrives et paper.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer. Vurderingsform: Godkjent paper. Undervisningsspråk på masteremnet GEOG3518 er norsk. GEOG8518 er imidlertid et lesekursk og pensum avtales individuelt mellom faglærer og deltagere. Det er valgfritt om paper leveres på engelsk eller norsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

GEOG8561 GEND SOC CHANGE II**Gender and Social Change II****Gender and Social Change II**

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: 18F = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: The course aims at providing candidates with high competence in different perceptions of gender within different social-scientific traditions.

Faglig innhold: The course offers an introduction to the main themes of international social scientific research on gender, and provides a theoretical platform for further studies on gender-related issues. The course seeks to combine an interdisciplinary and subject-specific approach. It aims at outlining different perceptions of gender within different social scientific traditions. Theoretical and methodological problems related to the use of gender as an analytical category and how these are manifested in social scientific research are examined. The course also includes presentations of empirical material from gender-specific research within the field of geography and other social sciences.

The course builds on the masters course GEOG 3561. Candidates who did not study this subject should follow the lectures and study the readings for this course. GEOG 8561 consists of an additional reading list and an approved paper.

Læringsformer og aktiviteter: Lectures and seminars. Form of assessment: Approved essay.

Vurderingsform: Skriftlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	

Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap

HLS8000 PhD SEM HELSEVIT**PhD seminar i helsevitenskap med framlegg A****PhD seminar in Health Sciences**

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: Vår = 5.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper, Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret.

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE				

HLS8001 PhD SEM HELSEVIT
PhD seminar i helsevitenskap uten framlegg A
PhD Seminar in Health Sciences

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN				

HLS8002 PhD SEM HELSEVIT
PhD seminar i helsevitenskap med framlegg B
PhD seminar in Health Sciences

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: Vår: = 5.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper, Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret.

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE				

HLS8003 PhD SEM HELSEVIT
PhD seminar i helsevitenskap uten framlegg B
PhD Seminar in Health Sciences

Faglærer: NN

Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN				

HLS8004 PhD SEM I HELSEVIT
PhD seminar i helsevitenskap med framlegg C
PhD Seminar in Health Sciences

Faglærer: NN
 Uketimer: Høst: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper, Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret.

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE				

HLS8005 PhD SEM I HELSEVIT
PhD seminar i helsevitenskap uten framlegg C
PhD Seminar in Health Sciences

Faglærer: NN
 Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Anbefalte forkunnskaper: Varierer (avhengig av seminarets faglige innhold)

Faglig innhold: Innholdet vil variere.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN				

Program for bevegelsesvitenskap

IDR8000 FORSKSEM BEVEGVITEN
Forskningsseminar i bevegelsesvitenskap
Research Seminar in Movement Science

Faglærer: Professor Egberta Vereijken
 Uketimer: Høst: Vår: = 3.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse på minst 6 forskningsseminar

Læringsmål: Målsettingen med emnet er å gi kandidater en bred oversikt over forskning innenfor bevegelsesvitenskap i lokale og internasjonale miljøer. Dermed tar emnet vare på kravet i opplæringsdelen om faglig bredde.

Faglig innhold: Forskningsseminar ved Program for bevegelsesvitenskap gir et forum der kandidater, veiledere og inviterte forelesere fra inn- og utland presenterer egne forskningsarbeider. Etter presentasjonen følger en faglig diskusjon mellom foredragsholder og deltakere på seminaret. Gjennom emnet får kandidater bedre kunnskap om, og forståelse for, både teoretiske og metodiske aspekter ved forskning. Emnet kan derfor brukes som del av enten teoretisk eller metodisk skoloring. Seminaret organiseres en gang per måned hvert semester. Minstekrav for kandidater for å få godkjent emnet er deltakelse på minst 6 seminar og muntlig framlegging av eget arbeid minst en gang. For kandidater som ikke er bosatt i Trondheimsområdet gjøres spesielle avtaler.

Læringsformer og aktiviteter: Seminar og diskusjon. Deltakelse på minst 6 forskningsseminar. Deler av undervisningen går på engelsk.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

IDR8001 NYE PERSP MOT LÆR/UT
Nye perspektiver på motorisk læring og utvikling
Modern Perspectives on Motor Learning and Development

Faglærer: Professor Egberta Vereijken
 Uketimer: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Godkjent presentasjon av artikkel og utkast til semesteroppgave

Læringsmål: Målsettingen med emnet er å gi studenter en fordypning innenfor nyere perspektiver på motorisk læring og utvikling generelt, og et dynamisk system perspektiv på motorisk læring og utvikling spesielt. Kurset består av tre halvdags samlinger.

Faglig innhold: På første samling gis en innledning i moderne perspektiver på motorisk læring og utvikling som deretter diskuteres. Disse perspektiver inkluderer seleksjonsteorier, informasjonsteorier og dynamiske teorier basert på selvorganisering etter universelle prinsipper. Forskningsartikler fra internasjonale tidsskrifter deles ut, og studenter får i oppgave til å forberede en presentasjon om en av disse på den andre samlingen.

På den andre samlingen presenterer og diskuterer hver student en forskningsartikkel. Etter en generell diskusjon velges problemstilling til semesteroppgave.

På den tredje samlingen presenteres og diskuteres konkret problemstilling og utkast til semesteroppgave.

Læringsformer og aktiviteter: Tre samlinger med forelesninger og seminar. Deler av undervisningen går på engelsk, og hele emnet kan undervises på engelsk ved behov. Emnet undervises dersom et tilstrekkelig antall studenter er påmeldt og Program for bevegelsesvitenskap har undervisningskapasitet.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

IDR8002 EMG METODEKURS
Elektromyografi - metoder og anvendelse innen ergonomi og kinesiologi
Electromyography with Application to Ergonomics and Kinesiology

Faglærer: Førsteamanuensis Karin Roeleveld
 Uketimer: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Godkjent presentasjon av artikkel

Læringsmål: Målsettingen med emnet er å fordype kunnskapen om og forståelsen for hvordan analyser av elektromyografi (EMG) kan anvendes innefor (para)medisinsk forskning. Forståelsen av de ulike metodene som anvendes ved analysen tillegges stor vekt.

Faglig innhold: Emnet gjennomføres i samarbeid med Umeå Universitet, Institutionen för Strålningsvetenskaper, Medicinsk teknikk, i Sverige.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminar. Deler av undervisningen går på engelsk, og hele emnet kan undervises på engelsk ved behov. Emnet undervises dersom et tilstrekkelig antall studenter er påmeldt og Program for bevegelsesvitenskap har undervisningskapasitet.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

Inst. for industriell økonomi og teknologiledelse

IØ8100 INNOV ENTREPREN
Innovasjon og entreprenørskap
Innovation and Entrepreneurship

Faglærer: Førsteamanuensis Truls Erikson
 Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Målet med kurset er å gi deltaker innsikt i sentrale perspektiver og angrepsvinkler innenfor innovasjon og entreprenørskap.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Kurset setter søkelys på entreprenørskap og innovasjon. Hele innovasjonssystemet fra eksterne betingelser for innovativ virksomhet til entreprenøriell motivasjon omhandles. Inkludert serielle entreprenører, private investorer, såkorn- og venturefond, til etablering og vekst av høyteknologiforetak. I tillegg organisering av innovativ virksomhet, strategiske allianser som ressursgrunnlag for innovativ aktivitet.

Emnet undervises annethvert år, neste gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Gjennomføres som konsentrert seminar i samarbeid med andre undervisningsinstitusjoner. Kurset kan alternativt tas som et tilrettelagt selvstudium.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur: Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Arbeider				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SEMESTERPRØVE			100/100	A

IØ8200 ORG TEKN ENDRING
Organisasjonsteori, teknologi og endring
Organizational Theory, Technology and Change

Faglærer: Førsteamanuensis Roger Klev, Førsteamanuensis Monica Rolfsen

Koordinator: Professor Morten Levin

Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S Vår: 4F+4Ø+8S = 20.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Det blir lagt vekt på en fordypning i teori om organisasjon, teknologi, læring og forandring. Kurset forutsetter stor grad av aktiv deltakelse fra studentenes side.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende.

Faglig innhold: I kurset inngår sentrale deler av den organisasjons-teoretiske litteraturen. Det blir lagt vekt på å presentere en flerperspektiv tenkning. Etter en presentasjon av viktige organisasjonsteoretiske retninger, legges det vekt på teori som omhandler samspillet mellom teknologi og organisasjon, samt teorier og modeller som bidrar til å kaste lys over teknologien som et sosialt produkt. Den siste del av kurset har fokus på læring og utvikling i organisasjoner.

Emnet går over to semestre og undervises neste gang høsten 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Gjennomføres som konsentrerte dagsseminarer.

Studentene forutsettes å arbeide i kollokviegrupper i tilegnelsen av fagstoffet, og det forventes aktiv deltakelse i seminarene. Kurset går over to semestre.

I emnet skal det skrives et Paper, modellert etter krav fra anerkjente faglige journaler. Paperet teller 100% av total karakter i emnet.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur: Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Arbeider				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			100/100	A

IØ8201 OU OG IKT
Organisasjonsutvikling og informasjons- og kommunikasjonsteknologi
Organization Development and Information and Communication Technology

Faglærer: Førsteamanuensis Roger Klev, Professor Morten Levin, Professor Eric Monteiro

Koordinator: Professor Morten Levin

Uketimer: Vår: 4F+6Ø+6S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Faget skal bidra til å utvikle innsikt i samspillet mellom utvikling av organisasjon og innføring av informasjons- og kommunikasjonssystemer.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad eller tilsvarende i Industriell økonomi og teknologiledelse, økonomisk/administrative emner

Faglig innhold: Faget skal bidra til innsikt i teorier og modeller som kan utvikle innsikt i samspillet mellom innføring av IKT og organisasjonsutviklingsprosessen. Den integrerende faglige plattformen er bygget på en pragmatisk filosofisk epistemologi som grunnlag for en konstruktivistisk orientert organisasjonsutvikling og nettverksteori brukt som grunnlag for utforming av IKT. Møtepunktet mellom disse to teoretiske posisjonene er gitt ved deltakerbaserte strategier ved kombinerings av IKT og organisasjon. Emnet undervises annethvert år, neste gang våren 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Gjennomføres som 1/2-dags seminarer.

Studentene forutsettes å arbeide i kollokviegrupper i tilegnelsen av fagstoffet, og det forventes aktiv deltakelse i seminarene.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur: Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Arbeider				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	GODKJENT RAPPORT			100/100	

IØ8202 MET I BEDRIFTSFORSK
Metoder i bedriftsforskning
Business Research Methods

Faglærer:	Førsteamanuensis Steinar Ilstad
Uketimer:	Vår: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Und.språk:	Engelsk
Karakter:	Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Målsettingen med kurset er å lære å gjennomføre forskningsprosjekter i eller for bedrifter, spesielt i organisasjoner hvor teknologi spiller en sentral rolle.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i teknologi, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Følgende emner inngår i kurset:

Forskningsformål, forskningsdesign, forskningsetikk, problemstilling, eksperimenter, utvalg, målingsteori, spørreskjema, andre målinger, datainnsamling, klargjøring for analyse, indekskonstruksjon, data-analyse, tolkning, evalueringsforskning, longitudinelle studier, meta-analyse, observasjonsmetoder, vitenskapelig forfatterskap, forskningsevaluering, anvendelser, prosjektforslag, vitenskapsfilosofi. Emnet undervises annethvert år, neste gang våren 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og øvinger.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur:

Grunnbok: Cooper & Schindler: Business Research Methods.

Vurderingsform:	Muntlig/Rapport				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			50/100	D
	GODKJENT RAPPORT			50/100	

IØ8203 MÅLING OG ANALYSE
Måling og analyse av data i atferdsvitenskapene
Measurement and Data Analysis in the Behavioral Sciences

Faglærer:	Førsteamanuensis Steinar Ilstad
Uketimer:	Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Und.språk:	Engelsk
Karakter:	Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Målsettingen med kurset er å lære å konstruere spørreskjemaer, indekser, tester, etc., og å kunne foreta og fortolke analyser av forskjeller, samvariasjoner og kausalitet i slike data fra eksperimenter og feltundersøkelser.

Anbefalte forkunnskaper: TIØ8202 Metoder i bedriftsforskning

Faglig innhold: Følgende emner inngår i kurset:

Generell målingslære, typer av variabler, operasjonalisering, tester, spørreskjema etc., indekskonstruksjon, itemanalyse, IRT, faktoranalyse, beregning av reliabilitet og validitet, skalatransformasjoner. Sentraltendens og variabilitet, bivariate analyser, interaksjonseffekter, multivariate analyser og årsaksanalyse i atferdsforskningen, SEM. Emnet undervises annethvert år, neste gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og øvinger

Kursmaterieill: Pensumlitteratur: Murphy & Davidshofer: Psychological testing. Cohen: Explaining psychological statistics.

Vurderingsform:	Muntlig/Rapport				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			50/100	D
	GODKJENT RAPPORT			50/100	

IØ8204 SPGR/SYMLOG-METODE
Konsultasjon og forskning med SPGR/SYMLOG
Consulting and Research by Using SPGR/SYMLOG

Faglærer:	Førsteamanuensis Endre Sjøvold
Uketimer:	Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Und.språk:	Engelsk
Karakter:	Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Emnet gir en innføring i SPGR metode og teori, samt ferdighet i praktisk anvendelse i forsknings- og konsulent-sammenheng. Kurset medfører autorisasjon for bruk av SPGR.

Faglig innhold: SPGR/SYMLLOG og bakgrunn, historie og nyere utvikling. Teoretisk modell og metode. De mest aktuelle statistiske analyser. Områder for forskningsmessig anvendelse. Praktisk anvendelse i OU. Etikk og kjøreregler for bruk av slike verktøy. Hva er effektivt konsulentarbeid. Hvordan gjennomføre tilbagemelding. SPGR-verktøy for effektiv tilbagemelding på ulike nivå. SPGR som forskningsverktøy på organisasjons-, gruppe- og individnivå. Emnet undervises annethvert år, neste gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Samlinger med forelesninger og øvinger

Obligatorisk aktivitet: Obligatoriske øvinger. Øvingene må være bestått for å kunne gå opp til eksamen.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur:

Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	

IØ8300 MATEMATISK FINANS

Matematisk Finans

Mathematical Finance

Faglærer: Førsteamanuensis II Snorre Lindset

Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Kurset gir en introduksjon til den del av moderne finansiell økonomi som kalles arbitrage pricing. Rammen for kurset er innenfor den kontinuerlige tids modell. Hovedfokus er på prising av betingede krav i et komplett marked. Teorien og metodene som gjennomgås i kurset danner et naturlig kunnskapsgrunnlag for prising av både finansielle aktiva og realinvesteringer, samt for risikostyring.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Tema som blir tatt opp er:

- Arbitrasje
- Ekvivalente sannsynlighetsmål
- Girsanovs teorem og skifte av sannsynlighetsmål
- Numeraire-invarians
- Black og Scholes modellen
- Valutaderivater
- Obligasjoner og renter
- Rentemodeller
- Opsjonsprising under stokastiske renter.

Emnet undervises hvert år, neste gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Blanding av forelesning og kollokvier der studentene presenterer artikler fra pensum.

Obligatoriske aktiviteter: Hjemmeøvinger.

Kursmaterieill: Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	

IØ8301 RÅVARE VERDIKJEDE

Råvaremarkeder og verdikjedestyring

Commodity Markets and Value Chain Optimization

Faglærer: Førsteamanuensis Asgeir Tomasgard

Koordinator: Førsteamanuensis Stein-Erik Fleten

Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Undervises ikke studieåret 2006-2007

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Emnet skal gi fordypning innen bedriftsøkonomisk analyse av prosjekter samt koordinering og styring av verdikjeder. Emnet rettes særlig inn mot energisektoren (naturgass/elektrisitet) og vareproduserende industri.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende

Faglig innhold: Økonomiske og operasjonsanalytiske metoder og teorier som benyttes i styring og koordinering av verdikjeder (internpriser, kontrakter, fordelingsnøkler, risikodeling, planlegging under usikkerhet, produksjons- og lagerkoordinering og optimalisering av vareflyt). Moderne verdisettingsteori for råvaremarkeder, terminmarkeder, modellering av pris- og annen

usikkerhet, opsjoner, risikostyring, energiproduksjon.

Emnet undervises annethvert år.

Læringsformer og aktiviteter: Blanding av forelesning og kollokvier der studentene presenterer artikler fra pensum.

Kursmateriell: Pensumlitteratur:

Faglige artikler og bøker som oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8302 SPILLTEORI

Spillteori

Game Theory

Faglærer: Førsteamanuensis II Kjetil Kåre Haugen

Uketimer: Vår: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Hensikten med kurset er å gi studentene en forståelse av strategiske problemstillinger som kjennetegnes av interaksjon mellom aktører der en enkelt aktørs nytte avhenger av andre aktørers strategiske valg.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Kurset gjennomfører en inngående behandling av sentrale spillteoretiske emner som Nash Likevekt, imperfekt og ufullstendig informasjon, repeterte spill, simultane og sekvensielle spill samt noe auksjonsteori. Hovedvekten legges på ikke-kooperativ spillteori.

Hovedvekten av eksemplene i kurset vil være hentet fra økonomi, dog uten krav om spesielle forkunnskaper innen økonomisk teori. Emnet undervises annethvert år, neste gang våren 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Blanding av forelesning og kollokvier.

Frivillige øvinger.

Kursmateriell: Pensumlitteratur:

Ken Binmore: "Fun and Games" samt relevante artikler.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8400 MAT PROGRAMMERING

Matematisk programmering

Mathematical Programming

Faglærer: Professor Marielle Christiansen, Professor Bjørn Nygreen

Koordinator: Professor Bjørn Nygreen

Uketimer: Vår: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Undervises ikke studieåret 2006-2007

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Kurset gir videregående behandling av det metodiske grunnlaget for bruk av matematiske optimeringsmodeller til teknisk-økonomisk planlegging og styring innen industri og forvaltning. Hensikten med kurset er å gjøre studentene i stand til å utnytte de mest avanserte mulighetene som finnes i tilgjengelig programvare for matematisk programmering. For å løse store praktiske problem, er det nødvendig å beherske disse mulighetene fullt ut.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse med fordypning i optimering, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Sentrale emner er følgende:

- Ulike språk for formulering av MP modeller
- Ulike programmer, både selvstendige og bibliotekversjoner, for løsning av MP problemer
- Ulike dekomponeringsmetoder og utnyttelse av matrisestrukturen i varianter av simpleksmetoden
- Beskrivelse av ulike strukturer som kan bygges inn i "branch and bound" algoritmer for diskret optimering
- Karakterisering gyldige ulikheter (mulige kutt) for noen klasser av restriksjoner for heltallige programmeringsproblem
- Føranalyse og automatisk omformulering av MP problemer

Emnet undervises annethvert år.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminarer og øvinger.

Kursmateriell: Pensumlitteratur:

Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8401 OPT UNDER USIKKERHET**Optimering under usikkerhet
Stochastic Optimization**

Faglærer: Professor Alexei A. Gaivoronski
 Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Målet med emnet er å gi en innføring i planlegging og beslutningsstøtte under usikkerhet og risiko innenfor en ramme av optimering. Det blir særlig lagt vekt på problemer som strekker seg over flere tidsperioder, med gradvis avsløring av usikkerheten.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i industriell økonomi og teknologiledelse, eller tilsvarende

Faglig innhold: Kurset består av tre beslektede deler:

- teoretisk del
- algoritmer og programvare
- applikasjoner, bl.a. innen finans og produksjonsplanlegging, energi, telecom.

Emnet undervises annethvert år, neste gang høsten 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og frivillige øvinger

Kursmaterieell: Pensumlitteratur:

Alexei A. Gaivoronski: Stochastic Programming, Lecture Notes, NTNU, 2001.

I tillegg kommer enkelte artikler og bøker.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8402 MARITIM TRANS OPT**Maritim transport optimering
Optimization in Maritime Transportation**

Faglærer: Professor Marielle Christiansen, Professor II Kjetil Fagerholt, Professor Bjørn Nygreen
 Koordinator: Professor Marielle Christiansen
 Uketimer: Høst: 2F+4Ø+10S = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Kurset gir videregående behandling av modeller og avanserte metoder innenfor maritim transport optimering. Hensikten med kurset er å gjøre studentene i stand til å modellere og løse praktiske planleggingsproblemer innenfor maritim transport på en profesjonell måte.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad i Industriell økonomi og teknologiledelse med fordypning i optimering sammen med ytterligere optimeringskompetanse, eller tilsvarende.

Faglig innhold: Modellering av maritime transportsystemer på ulike planleggingsnivå. Avanserte løsningsmetoder for ulike typer maritime planleggingsproblemer. Praktisk implementering av slike løsningsmetoder

Emnet undervises annethvert år, første gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminarer og øvinger.

Kursmaterieell: Pensumlitteratur:

Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8500 ARBEID OG HELSE**Arbeid og helse
Work and Health**

Faglærer: Førsteamanuensis II Håkon Lasse Leira
 Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Rapportskrivning

Læringsmål: Kurset skal gi studentene en innføring i metoder som kan anvendes til å studere sammenhenger mellom arbeidsforhold og helse.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad eller tilsvarende i Helse, miljø og sikkerhet.

Faglig innhold: Faget vil gi en oversikt over aktuell forskning innen arbeid og helse hvor elementer som litteratursøk, forskningsdesign og rapportskrivning inngår.

Studentene får et definert pensum tilpasset valget av PhD-tema. Pensum anvendes i en rapport, hvor denne kunnskapen brukes til å utrede et "HMS-case" av relevans for studenten. Emnet undervises annethvert år, neste gang høsten 2006.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesning og veiledning.

Obligatorisk aktivitet: Rapportskrivning.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur:

Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8501 MET HMS-FORSKNIN
Metoder innen HMS-forskning
Methods in SHE Research

Faglærer: Professor Rolf Harald Westgaard

Uketimer: Vår: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Faget skal gi studentene en grundig innføring i aktuelle vitenskapelige metoder som anvendes innen ulike grener innen HMS-forskning

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad eller tilsvarende i Helse, miljø og sikkerhet.

Faglig innhold: Studentene får et definert pensum som omhandler de sentrale metoder som anvendes innen de ulike grener av HMS med tilpasning til de enkeltes PhD-tema. I tillegg skal de skrive en rapport hvor denne kunnskapen anvendes på en aktuell situasjon. Fagansvarlig vil vurdere om fag ved andre norske eller utenlandske universiteter kan godtas/oppfylle pensum- og eksamenskrav.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og veiledning. Obligatorisk aktivitet: Skriftlig rapport og veilederdeltakelse.

Emnet undervises annethvert år, neste gang våren 2007.

Kursmaterieill: Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			100/100	D

IØ8502 RISIKO OG SÅRBARHET
Forståelse for og håndtering av risiko- og sårbarhetsproblematikk i samfunn og næringsliv
The Understanding and Management of Risk and Vulnerability Problems in Society and Organisation

Faglærer: Professor Jan Hovden

Uketimer: Høst: 4F+4Ø+8S = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Øvinger

Læringsmål: Emnet behandler sårbarhetsstudier for kritisk infrastruktur og for virksomheters trusler.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad eller tilsvarende i Helse, miljø og sikkerhet.

Faglig innhold: I emnet inngår teori om robuste organisasjoner sett fra en samfunnsvitenskapelig synsvinkel og statsvitenskapelige problemstillinger om forvaltningsstrukturer og reguleringer på sikkerhets- og beredskapsområdet på ulike nivåer (globalt, internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt). Emnet vil spesielt vektlegge trusler knyttet til IKT og globalisering. Emnet undervises neste gang høsten 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Undervisningsopplegget vil bestå av kollokvering mellom studenter og faglærer, skriving av semesteroppgaver som også presenteres muntlig. Disse oppgavene vil kreve bruk av pensum i forhold til spesifikke problemstillinger. Semesteroppgaven skal tilfredsstillende krav til essay/artikler fra anerkjent tidsskrift.

Obligatorisk aktivitet: TEØ - Bokstavkarakter

Skriftlig rapport og veilederdeltakelse

Frister:

Kursmaterieill: Pensumlitteratur:

Artikler og bøker som oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Muntlig/Arbeider				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	MUNTLLIG EKSAMEN			50/100	D
	SEMESTERPRØVE			50/100	A

IØ8503 INDUSTRIELL ØKOLOGI
Industriell økologi - teoretisk og metodologisk tilnærming til flerfaglig forskning
Industrial Ecology - Theoretical and Methodological Approach to Multi-Disciplinary Research

Faglærer: Professor Annik Magerholm Fet
 Uketimer: Vår: 4F+6Ø+6S = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bokstavkarakterer Obl. aktiviteter: Deltagelse på samlingene. Muntlige presentasjoner

Læringsmål: Gi studentene en grundig innføring i multidisiplinære metoder innen industriell økologi og systemteknikk. Gi studentene kunnskap i hvordan anvende dette på en systematisk måte i egen forskning.

Anbefalte forkunnskaper: Mastergrad eller tilsvarende.

Faglig innhold: Emnet skal gi kunnskap og forståelse for sammenhengen mellom teori og metodikk ved ulike fagdisipliner og forskningstradisjoner, og om hvordan ulike fagområder innen humaniora, samfunnsvitenskap, naturvitenskap og teknologi kan integreres i flerfaglige

doktorgradsprosjekter der industriell økologi har en sentral plass.

Emnet tar opp sentrale teoretiske og metodiske problemstillinger ved følgende tema:

Industri, miljøledelse, teknologi og miljøutfordringene, næringslivsetikk, bedrifters samfunnsansvar (CSR), historisk og sosiologisk tilnærming til

komplekse spørsmål, systemteori og metodikk innen samfunnsvitenskapen, ingeniørvitenskap og naturvitenskap, strategi og logistikk i industrielle nettverk. Emnet undervises annethvert år, neste gang våren 2007.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesning i seminarform, samt veiledning

Obligatorisk aktivitet: Deltagelse på samlingene, muntlige presentasjoner.

Kursmaterieill: Pensumlitteratur:

Oppgis ved kursstart.

Vurderingsform:	Arbeider				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SEMESTERPRØVE			100/100	A

Pedagogisk institutt

PED8004 FRA MOD TIL POSTMOD
Fra moderne til postmoderne pedagogikk (innføring i samfunnsfilosofiske temaer) m/paper
From Modern to Post-Modern Education (Introduction to Central Themes in Social Science and Philosophy of Education)

Faglærer: NN
 Uketimer: Høst: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Undervisning og innlevering av paper

Læringsmål: Gjennom kurset ønsker man å gi grundig innføring i ulike samfunnsfilosofiske tematikker knyttet til spenningen mellom moderne og postmoderne pedagogikk.

Anbefalte forkunnskaper: Litteraturliste (og kompendium) vil bli utarbeidet. Kan fås ved Pedagogisk Institutt. Litteraturen bør leses før emnet starter opp

Faglig innhold: Kurset vil gi et komplekst og spenningsfullt blikk på forholdet mellom en moderne og en postmoderne pedagogikk, både ved å gi levende innføringer i debattens mest sentrale perspektiver og argumenter, samt å gå nærmere inn på de viktigste idèleverandørene til slike diskurser. Skikkelser som blant annet H-G. Gadamer, J. Habermas, F. Nietzsche, J-F. Lyotard, J. Derrida, M. Foucault og H. A. Giroux vil stå sentralt. Men like viktig blir det (i) å plassere slike perspektiver inn i et mer omfattende samfunnsfilosofisk miljø og (ii) forsøkt å forstå hvordan slike diskurser kan være med på å prege den praktiske pedagogiske hverdag. Gjennom kurset blir det viktig å fange inn og klargjøre den praktiske og teoretiske spenningen mellom det moderne og postmoderne, og samtidig stille spørsmål om hvordan den pedagogiske og psykologiske praksis kan forstås, gitt at den i alle fall delvis kan lokaliseres innenfor det vi i dag kaller det postmoderne samfunn. Kurset vil også forsøke å plassere pedagogisk rådgivning inn i et slikt spenningsfelt.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, workshops, gruppearbeid, seminar.

Innlevering av paper 3 mnd. etter at kurset er avsluttet.

Kursmaterieill: Litteraturliste (og kompendium) vil bli utarbeidet. Kan fås ved Pedagogisk Institutt.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

PED8005 FRA MOD TIL POSTMOD**Fra moderne til postmoderne pedagogikk (innføring i samfunnsfilosofiske temaer) u/paper
From Modern to Post-Modern Education (Introduction to Central Themes in Social
Science and Philosophy of Education)**

Faglærer: NN
 Uketimer: Høst: = 3.50 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Obligatorisk undervisning

Læringsmål: Gjennom kurset ønsker man å gi grundig innføring i ulike samfunnsfilosofiske tematikker knyttet til spenningen mellom moderne og postmoderne pedagogikk.

Anbefalte forkunnskaper: Litteraturliste (og kompendium) vil bli utarbeidet. Kan fås ved Pedagogisk Institutt. Litteraturen bør leses før emnet starter opp.

Faglig innhold: Kurset vil gi et komplekst og spenningsfullt blikk på forholdet mellom en moderne og en postmoderne pedagogikk, både ved å gi levende innføringer i debattens mest sentrale perspektiver og argumenter, samt å gå nærmere inn på de viktigste idéleverandørene til slike diskurser. Skikkelser som blant annet H-G. Gadamer, J. Habermas, F. Nietzsche, J-F. Lyotard, J. Derrida, M. Foucault og H. A. Giroux vil stå sentralt. Men like viktig blir det (i) å plassere slike perspektiver inn i et mer omfattende samfunnsfilosofisk miljø og (ii) forsøkt å forstå hvordan slike diskurser kan være med på å prege den praktiske pedagogiske hverdag. Gjennom kurset blir det viktig å fange inn og klargjøre den praktiske og teoretiske spenningen mellom det moderne og postmoderne, og samtidig stille spørsmål om hvordan den pedagogiske og psykologiske praksis kan forstås, gitt at den i alle fall delvis kan lokaliseres innenfor det vi i dag kaller det postmoderne samfunn. Kurset vil også forsøke å plassere pedagogisk rådgivning inn i et slikt spenningsfelt.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, workshops, gruppearbeid, seminar.

Kursmaterieill: Litteraturliste (og kompendium) vil bli utarbeidet. Kan fås ved Pedagogisk Institutt.

Vurderingsform: Arbeider

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
DELTATT			100/100	

PLU8000 INTRO HØYERE INT UTD**Introduksjon til høyere internasjonal utdanning
Introduction to International Higher Education**

Faglærer: Førsteamanuensis Peter van Marion
 Koordinator: NN
 Uketimer: Høst: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: The aim of the course is to provide an introduction to the field of comparative and international higher education. Students are made familiar with the history of higher education, globalisation as a new context of higher education and consequences following for the mission, production of research and learning, organisation and management of higher education institutions.

Faglig innhold: The course is structured around four units of content:

1)International higher Education: General Introduction

The first unit will focus the history of higher education in different parts of the world and illuminate main research traditions and point out converging tendencies.

2)The Globalisation Context of Higher Education

Globalisation as concept and reality is described. The emergence of "new" universities (e.g. entrepreneurial, innovative, virtual, service universities, corporate) will be presented and analysed in relation to economical, cultural and technological changes.

3)Change Leadership in Universities and Colleges

As consequences of changed context (economy, technology and culture) universities' and colleges' changes in terms of their governance, leadership and management in general will be identified and analysed.

4)Changed production: New modes of knowledge production and new ways of organising learning

The changing agenda of deciding research policies at national and institutional levels is analysed. Moreover, tendencies of change in terms of how discipline-based and applied research is carried out will be studied. Consequences for organising of learning following from mass recruitment and changed expectations to qualifications from state and market will be analysed.

Læringsformer og aktiviteter: Seminars including lectures, discussions and presentations made by students. Students have to study a core content of about 400 pages. In addition there will be a list of recommended readings.

Vurderingsform: The exam is twofold. Firstly, the students have to write a research paper (15-20 pages) on a topic approved by the course professor, and applying core content and students' choice from the List of recommended readings. The paper is assessed by the course professor according to approved or not approved. A paper that is not approved can be revised and given new assessment. Secondly, the paper has to be presented orally in a seminar of research students and researchers, where a fellow student has prepared to act as discussant.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

Program for lærerutdanning

PLU8001 HIGHER EDUCATION MAN **Ledelse innen høyere utdanning** **Higher Education Management**

Faglærer:	Professor Arild Tjeldvoll
Uketimer:	= 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Vurderingsform:	Oppgave/Muntlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel

Institutt for sosiologi og statsvitenskap

POL8501 POL ATF OFF OPINION **Politisk adferd og offentlig opinion** **Political Behaviour and Public Opinion**

Faglærer:	Professor Ola Listhaug
Uketimer:	Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi en oversikt over teorier og modeller i studiet av politisk adferd og offentlig opinion.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over teorier og modeller i studiet av politisk adferd og offentlig opinion. Det legges særlig vekt på studiet av politisk deltakelse, valgferd og politiske stridsspørsmål. Komparative analyser og studier som drøfter den langsiktige og kortsiktige dynamikken i disse fenomener vil bli gjennomgått.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

POL8502 ÅRSAKER TIL KRIG **Årsaker til krig** **Causes of War**

Faglærer:	Førsteamanuensis Tanja Ellingsen
Uketimer:	Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten inngående kjennskap til teorier og empirisk forskning omkring årsaker til interne og internasjonale væpnede konflikter. Emnet tar også sikte på å gi studentene praktisk erfaring i systematisk søking etter litteratur og data og i å gjøre selvstendig empirisk analyse. Data vil bli gjort tilgjengelig.

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over de viktigste teorier for årsaker til mellomstatlige kriger, med visse referanser til teorier for borgerkriger og for voldsanvendelse på lavere nivå enn krig. De viktigste større empiriske undersøkelsene om krig vil bli gjennomgått og data vil bli gjort tilgjengelig for egne analyser. Teorier for lange fredsperioder vil også bli gjennomgått.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

POL8503 INTERNASJ POL ØKONOM
Internasjonal politisk økonomi
International Political Economy

Faglærer: Førsteamanuensis Indra Sirimevan de Soysa
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten en innføring i internasjonal politisk økonomi.

Faglig innhold: Emnet gir en innføring i internasjonal politisk økonomi. Dette feltet er i hurtig utvikling og kan kort defineres som studiet av sammenkoblingen av markeder og stater på det internasjonale nivå. Dette tema studeres både ved hjelp av teoretiske modeller og empiriske undersøkelser.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

POL8504 TEKN MILJØ FRAMTID
Teknologi, miljø og framtidutvikling
Environment, Technology and the Future

Faglærer: Professor Knut Erik Solem
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten spesialisert kunnskap om miljø, ressursforvaltning og samfunnsmessige aspekter av teknologi.

Faglig innhold: Dette er et emne som gir spesialisert kunnskap om miljø, ressursforvaltning og samfunnsmessige aspekter av teknologi, og som ligger i skjæringspunktet mellom miljø, teknologi og politikk. Emnet inkluderer en videreutvikling og bruk av vitenskapelige metoder som: Delphianalyse, scenarier, tverrsnittanalyse, operasjonsanalyse og holistiske modeller. Vi ser også på Norges muligheter og framtidige rolle i det nye internasjonale systemet, med hensyn til politisk, teknologisk og global miljømessig utvikling.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Oppgaven bør være på inntil 20 sider.

Undervisningen holdes på engelsk hvis nødvendig.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

POL8507 POLICY-ANALYSE
Policy-analysis
Policy Analysis

Faglærer: Førsteamanuensis Jon Arve Nervik
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Det er et mål med kurset at studentene skal tilegne seg de grunnleggende ferdighetene som kreves i praktiske implementerings- og evalueringsstudier. Kursoppgaven vil ha form av en slik studie.

Faglig innhold: Kurset tar for seg teori og empiri om implementering og evaluering av offentlige tiltak. Det blir lagt vekt på de ulike tilnærings- og forskningsmetodene som brukes til å forstå innholdet og virkningene av tiltakene. Teori og metode hentes fra den internasjonale faglitteraturen, mens de praktiske eksemplene hovedsakelig er norske. Det er et mål med kurset at studentene skal tilegne seg de grunnleggende ferdighetene som kreves i praktiske implementerings- og evalueringsstudier. Kursoppgaven vil ha form av en slik studie.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

POL8508 UTENRIKSPOLITIKK

Utenrikspolitikk

Foreign Policy

Faglærer:	Professor Torbjørn Lindstrøm Knutsen
Uketimer:	Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet skal gi en innføring i utenrikspolitikk.

Faglig innhold: Emnet gir en innføring i "utenrikspolitikk", ikke i "norsk utenrikspolitikk" spesielt, men i "utenrikspolitikk" i mer generell betydning. Emnet drøfter de institusjoner og prosesser som kjennetegner den politikk som foregår i grensesnittet mellom det nasjonale og det internasjonale; det redegjør for både for staters nasjonale beslutningsarena og deres internasjonale handlingsrom. Siden nasjonale institusjoner og det internasjonale handlingsrom varierer fra stat til stat vil dette kurset ha et komparativt tilsnitt, det vil bl.a. drøfte hvordan småstater (som f.eks Norge) er innskrevet i andre politiske rammebetingelser enn stormakter (som f.eks USA), og hvordan dette gir seg utslag i forskjellig utenrikspolitisk praksis.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Undervisningen holdes på engelsk hvis nødvendig.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

POL8509 MEDIE OPI POL ADF

Medier, opinion og politisk adferd

Media, Opinion and Political Behaviour

Faglærer:	Professor Anders Todal Jenssen
Uketimer:	Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
Karakter:	Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet skal gi studenten kunnskap om medie- og symbolmakt i opinionsformingen med fokus på hvordan politiske aktører, medier og velgere handler under endrede betingelser.

Faglig innhold: Forrige århundre var sterkt preget av industrisamfunnets konfliktlinjer. Blant annet økt velgervandring, svakere partiidentifikasjon og raskt skiftende konfliktmønstre tyder på at massepolitikken endres. I dette kurset rettes søkelyset mot hvordan politiske aktører, medier og velgere handler under endrede betingelser: Hvorfor reagerer to velgere forskjellig på samme budskap? Er det følelser eller fornuft som styrer velgerne? Hvilke kommunikasjonsstrategier velger partiene når de er avhengige av massemediene? Har medieinstitusjonene blitt en maktfaktor og hvordan virker mediemakten? Det overordnende spørsmålet er om disse endringene er så dyptgripende at en kan snakke om en postindustriell politisk kultur.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

POL8510 ØSTEUR SYSTEM E 1740
Øst-Europeiske systemer etter 1740
East European Systems since 1740

Faglærer: Professor Sabrina Petra Ramet
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten en oversikt over de viktigste endringene i politikk og samfunnsliv i Øst-Europa etter 1740.

Faglig innhold: Emnet vil gi en oversikt over de viktigste endringene i politikk og samfunnsliv i Øst-Europa etter kommunismens fall. Det fokuseres på mulige forklaringer på endringene, med henblikk på forskjeller og likheter i de forskjellige landene.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

POL8511 KAT PROT KIR VER POL
De katolske og protestantiske kirker i verdenspolitikken
The Catholic and Protestant Churches in World Politics

Faglærer: Professor Sabrina Petra Ramet
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studentene en oversikt over de katolske og protestantiske kirkers rolle i verdenspolitikken.

Faglig innhold: Emnet vil gi en oversikt over katolsk og protestantisk historie. Det vil spesielt fokusere på den katolske kirken i Polen og USA og den protestantiske kirken i Tyskland og Norge.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

POL8512 SOVJET RUSSL E 1917
Sovjetunionen og Russland siden 1917
The Soviet Union and Russia since 1917

Faglærer: Professor Sabrina Petra Ramet
 Uketimer: Høst: 4FVår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bokstavkarakter Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studentene en oversikt over historie og politikk i Sovjetunionen og Russland etter 1917.

Faglig innhold: Emnet vil gi studentene en introduksjon til historie og politikk i Sovjetunionen og Russland. Fokus vil rettes mot så vel Sovjetunionens revolusjonære opprinnelse og historiske utvikling som post-sovjetiske utviklingstrekk. Det vil bli fokusert spesielt på nasjonalitetspolitikk, kirke-stat-relasjoner og likestillingsspørsmål. En uke vil bli satt av til diskusjon av Ukraina og Hviterussland etter 1991.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, gruppearbeid 2 timer pr. uke, veiledning av paperet.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av et tema fra undervisningen. Det bør være på inntil 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

Psykologisk institutt

PSY8000 SELVVALGT PENSUM **Selvvalgt pensum - teori** **Individually Selected Text - Theory**

Faglærer: Professor Hans Morten Nordahl
 Uketimer: Høst: Vår: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Hovedformål er å gi innsikt i teorier som er nødvendig for arbeidet med avhandlingen, men skal også gi bidrag til den generelle faglige opplæring som er ønskelig for kandidatens senere virke. Opplæringen skal gi faglig støtte og veiledning for kandidatens avhandlingsarbeid og kvalifisere for forskningsvirksomhet eller annet arbeid hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Opplæringsdelen skal også gi grunnlag for et selvstendig, kritisk og reflektert forhold til egen og andres forskning gjennom fordypning i teoretiske emner, samt gi trening i formidling av forskningsresultater for vitenskapelige og andre fora.

Faglig innhold: Varierer med det aktuelle tema som tas opp

Læringsformer og aktiviteter: Kurset er satt opp med individuelt lesepensum og åpner for stor grad av tilpasning til individuelle problemstillinger. Hvert kurs er satt opp med 10 timer veiledning inkl. tid til for og etterarbeid, og skal inneholde følgende momenter:

Godkjent oppsett av lesepensum (ca. 400 sider)

Fullført veiledning - 10 timer, individuelt eller i gruppe med andre som jobber innen samme problemstilling.

Kandidaten skal levere et skriftlig arbeide som gjør rede for de problemstillinger som er tatt opp mellom veileder og kandidat. Det stilles krav om at arbeidet blir vurdert med karakteren B eller bedre jfr. Instituttets fagspesifikke karakterbeskrivelser. Form, omfang og nivå på det skriftlige arbeidet skal være avklart i egne retningslinjer.

Det skal benyttes eksternt sensor ved vurdering av det skriftlige arbeidet

Kandidaten skal i løpet av utdanningsperioden gi en presentasjon av det skriftlige arbeidet i et faglig forum (PhD forum).

Oppmelding til PSY8000 og PSY8001 gjøres via Stud web, men krever i tillegg at den enkelte PhD kandidat, selv tar kontakt med en aktuell veileder. Avtale inngås mellom kandidat og veileder på eget skjema som fås på Psykologisk institutt.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

PSY8001 SELVVALGT METODE **Selvvalgt pensum - metode** **Individually Selected Text - Research Methods**

Faglærer: Professor Hans Morten Nordahl
 Uketimer: Høst: Vår: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Hovedformål er å gi innsikt i forskningsmetoder som er nødvendig for arbeidet med avhandlingen, men skal også gi bidrag til den generelle faglige opplæring som er ønskelig for kandidatens senere virke. Opplæringen skal gi faglig støtte og veiledning for kandidatens avhandlingsarbeid og kvalifisere for forskningsvirksomhet eller annet arbeid hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Opplæringsdelen skal også gi grunnlag for et selvstendig, kritisk og reflektert forhold til egen og andres forskning gjennom fordypning i forskningsmetodikk, samt gi trening i formidling av forskningsresultater for vitenskapelige og andre fora.

Faglig innhold: Varierer med det aktuelle tema som tas opp.

Læringsformer og aktiviteter: Kurset er satt opp med individuelt lesepensum og åpner for stor grad av tilpasning til individuelle problemstillinger. Hvert kurs er satt opp med 10 timer veiledning inkl. tid til for og etterarbeid, og skal inneholde følgende momenter:

Godkjent oppsett av lesepensum (ca. 400 sider)

Fullført veiledning - 10 timer, individuelt eller i gruppe med andre som jobber innen samme problemstilling.

Kandidaten skal levere et skriftlig arbeide som gjør rede for de problemstillinger som er tatt opp mellom veileder og kandidat. Det stilles krav om at arbeidet blir vurdert med karakteren B eller bedre jfr. Instituttets fagspesifikke karakterbeskrivelser. Form, omfang og nivå på det skriftlige arbeidet skal være avklart i egne retningslinjer.

Det skal benyttes eksternt sensor ved vurdering av det skriftlige arbeidet

Kandidaten skal i løpet av utdanningsperioden gi en presentasjon av det skriftlige arbeidet i et faglig forum (PhD forum).

Oppmelding til PSY8000 og PSY8001 gjøres via Stud web, men krever i tillegg at den enkelte PhD kandidat, selv tar kontakt med en aktuell veileder. Avtale inngås mellom kandidat og veileder på eget skjema som fås på Psykologisk institutt.?

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

PSY8002 RIS PER OG RIS KOMM
Risikopersepsjon og risikokommunikasjon
Risk Perception and Risk Communication

Faglærer:	Professor Britt-Marie Drottz Sjøberg				
Uketimer:	Vår: = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Obligatorisk deltakelse på forelesninger og seminar			

Læringsmål: Kurset vil:

Gi et teoretisk fundament for arbeid i forskningsfeltet risikopersepsjon og risikokommunikasjon.

Gi kunnskap om psykologiens, og andre relevante fagfelts viktige bidrag til forskningsområdet.

Ta for seg ikke-eksperters risikopersepsjon,

Ta for seg etiske kontroverser med relasjon til risikovurdering

Ta for seg deltakende prosesser (public participation issues).

Faglig innhold: Risikopersepsjon har blitt et innflytelsesrikt og internasjonalt renommert forskningsområde. Det har ett utgangspunkt i diskusjonen om "sosial aksept" fra syttitallet. Forskningsområdet har etter hvert utviklet seg til et multidisiplinært felt med stor betydning for å forstå, og utvikle kommunikasjon om risiko og fare. Psykologi regnes som en sentral bidragsyter på området, som også inneholder bidrag fra andre samfunnsvitenskapelig og humanistiske forskningsområder og er sterkt knyttet til teknisk - naturvitenskapelige forskningsområder. Risikokommunikasjon fokuserer på forebyggende arbeid. Det handler både om å forstå kommunikasjonsprosesser og å forbedre informasjon og kommunikasjon i relasjon till risiko og fare. Forelesninger og seminar vil dekke utvalgte deler av emnets historikk samt ta for seg aktuell litteratur. Obligatorisk pensum (ca. 800 s).

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminar, tre ganger á to dager (totalt 30 timer). En skriftlig semesteroppgave skal fordype en utvalgt problematikk på fagområdet. Oppgaven skal presenteres muntlig som en del av kurset. Det kreves minimum 5 påmeldte for at kurset kan avholdes.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

PSY8003 MULT KVANT FORSKMET
Multivariate kvantitative forskningsmetoder
Multivariate Research Methods

Faglærer:	Professor Hans Morten Nordahl				
Uketimer:	Vår: = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Deltakelse på forelesninger, seminar og Lab. øvelser			

Læringsmål: Kurset vil:

Skolere deltakerne i multivariate statistiske teknikker som anvendes i eksperimentell / ikke eksperimentell forskning.

Gi en generell gjennomgang av de mest benyttede statistiske forskningsmetoder.

Skolere kandidaten i mer spesifikke, avanserte statistiske metoder og øvelser (gjennom valgfrie fordypningsseminar).

Faglig innhold: Kurset er todelt. Kurset tar utgangspunkt i programpakken SPSS med AMOS. Multivariate teknikker som vektlegges i kurssets generelle del er MANOVA/ MANCOVA, regresjonsanalyser (Multipel/ hierarkisk/ stepwise) og faktoranalyser. Kurset gir både teoretisk innføring og øvelser i PC - lab. Psykologisk institutt vil legge opp flere fordypningsseminar i forlengelsen av den generelle skolleringen. Kurset (generell del, samt fordypningsseminar) er satt opp med 30 timer og går over fem dager. Anbefalt litteratur og tema for fordypnings-seminarene annonseres via instituttets hjemmesider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, lab. øvelser. Det kreves minimum 5 påmeldte for at kurset blir avholdt.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

PSY8004 KVALIT FORSKN METODE**Kvalitative forskningsmetoder****Qualitative Research Methods**

Faglærer: Professor Hans Morten Nordahl

Uketimer: Vår: = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Obligatorisk deltakelse på forelesninger, seminar og lab. øvelser

Læringsmål: Kurset skal gi:

En dypere forståelse av viktige dimensjoner ved å gjennomføre ulike typer kvalitative doktorgradsprosjekter.

En forståelse av både strukturerte og semi-strukturerte forskningsdesign. Med dette som utgangspunkt skal kurset videre gi en forståelse av;

forholdet mellom tekst som data,

strukturering av tekst

analytisk tilnærming.

En kort fordypning i den vitenskapsteoretiske rasjonale (legitimering) for kvalitative tilnærminger

Skolering i spesifikke, avanserte kvalitative metoder og øvelser, som del av valgfrie fordypningsseminar.

Faglig innhold: Følgende temaer på den generelle delen vil være sentrale med særlig vekt på tilrettelegging på doktorgradsnivå: Planlegging, problemformulering, rekruttering, ulike datainnsamlingsmetoder, analysering av data, teoretisk forankring, tiltak for å kvalitetssikre forskningsprosessen, samt publisering av kvalitative data i internasjonale journaler (krav til form og innhold), herunder en vitenskapsteoretisk legitimering av tilnærmingen. Psykologisk institutt vil legge opp flere fordypningsseminar i forlengelsen av den generelle skoleringen. Disse fordypningsseminarene vil kunne omhandle avanserte analyser i programmene N6 og NVivo, men også en dypere gjennomgang av spesifikke analytiske tilnærminger som eksempelvis Grounded Theory, Tematisk analyse, Fenomenologi og Diskursanalyse. Anbefalt litteratur og tema for fordypningsseminarene annonseres via instituttets hjemmesider, og vil kunne variere fra år til år. Kurset (generell del, samt fordypningsseminar) er satt opp med 30 timer og går over fem dager.

Læringsformer og aktiviteter: Seminar - problembasert undervisning, lab. Øvelser (5 dager, 30 timer). Deltakerne skal jobbe i grupper med problemstillinger tilknyttet de ulike temaene som presenteres. Det kreves minimum 5 påmeldte for at kurset blir avholdt.

Vurderingsform:	Oppgave	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	Vurderingsdel OPPGAVE			1/1	

Sosialantropologisk institutt

SANT8001 METODE**Metode****Method**

Faglærer: Førsteamanuensis Harald Aspen

Uketimer: Høst: Vår: = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk, Norsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Kurset dekker både erkjennelsesteoretiske spørsmål og praktisk metode i forbindelse med feltarbeid. Kursets innhold skal i størst mulig grad henvende seg direkte til de ambisjoner kursdeltakerne har og de utfordringer de står overfor i sine respektive doktorgradsarbeider.

Faglig innhold: Kursbeskrivelse: Kurset dekker både erkjennelsesteoretiske spørsmål og praktisk metode i forbindelse med feltarbeid. Kursets innhold skal i størst mulig grad henvende seg direkte til de ambisjoner kursdeltakerne har og de utfordringer de står overfor i sine respektive doktorgradsarbeider.

Pensum opplyses ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/seminarer: 18 timer

Vurderingsform:	Oppgave	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	Vurderingsdel OPPGAVE			1/1	

SANT8002 TEORI**Teori
Theory**

Faglærer: Førsteamanuensis Harald Aspen
 Uketimer: Høst: Vår: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Kurset tar for seg nyere antropologisk teoriutvikling i et faghistorisk perspektiv. Kurslederne vil, så langt det er mulig, sørge for at de teoretiske utfordringer kursdeltakerne står overfor i egne doktorgradsarbeider blir ivaretatt.

Faglig innhold: Kursbeskrivelse: Kurset tar for seg nyere antropologisk teoriutvikling i et faghistorisk perspektiv. Kurslederne vil, så langt det er mulig, sørge for at de teoretiske utfordringer kursdeltakerne står overfor i egne doktorgradsarbeider blir ivaretatt.

Pensum opplyses ved semesterstart.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger/seminarer: 18 timer

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap

SARB8000 PHD SEM SOS ARBEID**PhD seminar i sosialt arbeid med framlegg A
PhD Seminar in Social Work**

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret., Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne. Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

SARB8001 PHD SEM SOS ARBEID**PhD seminar i sosialt arbeid uten framlegg A
PhD Seminar in Social Work**

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne. Vurderingsform: Deltakelse, kommentar på andres paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

SARB8002 PHD SEM SOS ARBEID
PhD seminar i sosialt arbeid med framlegg B
PhD Seminar in Social Work

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret., Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

SARB8003 PHD SEM SOS ARBEID
PhD seminar i sosialt arbeid uten framlegg B
PhD Seminar in Social Work

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, kommentar på andres paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

SARB8004 PHD SEM SOS ARBEID
PhD seminar i sosialt arbeid med framlegg C
PhD Seminar in Social Work

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 5.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Paper innleveres innen en oppgitt frist før seminaret., Deltakelse, framlegg av paper, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere. Paperet bør ha tilknytning til kursets tema, men samtidig bygge bro over til egen avhandling, for eksempel ved å handle om det metodiske eller teoretiske grunnlaget for eget arbeid, eventuelt kunnskapsstatus på det feltet en arbeider.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

SARB8005 PHD SEM SOS ARBEID
PhD seminar i sosialt arbeid uten framlegg C
PhD Seminar in Social Work

Faglærer: Professor Jan Tøssebro
 Uketimer: Høst: Vår: = 2.50 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Deltakelse, kommentere andres paper

Læringsmål: Å videreutvikle kandidatens kvalifikasjoner for arbeid som setter høye krav til vitenskapelig kompetanse, samt bidra til nødvendig faglig dybde og bredde.

Faglig innhold: Innholdet vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, seminar, framlegg av deltakerne.

Vurderingsform: Deltakelse, kommentere andres paper. Undervisningen kan foregå på engelsk.

Vurderingsform: Muntlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
MUNTLLIG EKSAMEN			1/1	

Institutt for sosiologi og statsvitenskap

SOS8000 VITSKTEORI SAMFVSKAP
Vitenskapsteori i samfunnsvitenskap
Theory of Science for the Social Sciences

Faglærer: Førsteamanuensis Peter Sohlberg
 Uketimer: Vår: = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Å gi studentene en videregående skoloring i vitenskapsteori

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Emnet tar sikte på

- 1) å gi en bred oversikt over det vitenskapsteoretiske feltet samt å gi kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske begrep og problemstillinger og vise deres relevans og anvendelsesområde i praktisk forskningssammenheng. De vitenskapsteoretiske problemstillingene gis gjennomgående en tilknytning til aktuell forskning innen samfunnsvitenskap.
- 2) å fordype deltagerens evne til å kunne identifisere, analysere og håndtere metodemessige og teoretiske problem i forskningssprosessen. Kurset søker å relatere problemstillinger i forskning til relevante og anvendbare vitenskapsteoretiske diskusjoner.
- 3) å gi deltagerne en mulighet til å gjennomføre en vitenskapsteoretisk orientert analyse av ett eller flere forskningsarbeid innen sin egen disiplin, samt mulighet til å ta opp problemstillinger i sitt eget forskningsarbeid.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger og seminarer fordelt på 7 uker.

Vurderingsform: Paper

Kursmaterieell: Oppgis ved kursstart

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

SOS8001 AVAN SAMF FORKMET
Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode
Advanced Methods for the Social Sciences

Faglærer: Førsteamanuensis Aksel Tjora
 Uketimer: Høst: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten innsikt og forståelse i bruk av spesialiserte metoder for datainnsamling og datateknikker.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Avansert samfunnsvitenskapelig forskningsmetode tar for seg ulike metoder som egner seg til samfunnsvitenskapelig analyse.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr uke i 14 uker.

Vurderingsform: paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8501 ARB OG ORGANISASJON**Arbeid og organisasjon
Work and Organisation**

Faglærer:	Professor Bente Rasmussen				
Uketimer:	Vår: 4F = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Ingen			

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten oversikt og evne til kritisk refleksjon over sentrale diskusjoner og nyere forskning i norsk og internasjonal arbeids- og organisasjonssosiologi.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over sentrale diskusjoner og nyere forskning i norsk og internasjonal arbeids- og organisasjonssosiologi, nye organisasjonsformer, ny teknologi, og kjønn og organisasjoner. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: forelesninger og seminarer tilsvarende 4 timer pr. uke i 14 uker.

Vurderingsform: Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart.

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

**SOS8502 BYGDESOS REGPOLITIKK
Bygdesosiologi og regionalpolitikk
Rural Sociology**

Faglærer:	Professor Reidar Almås				
Uketimer:	Vår: 4F = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Ingen			

Læringsmål: Gi deltakeren en dypere og mer inngående forståelse av sosiologiske teorier og begreper innen utvalgte deler av området bygdesosiologi og regionalpolitikk

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskravene

Faglig innhold: Emnet tar utgangspunkt i det næringsmessige grunnlaget for bygdesamfunnet og søker å vise hvordan utviklingen i primærnæringer, industri og offentlig sektor har betydning for levekårene i distriktene. Regionalpolitikkenes betydning og tiltak innen bygdeutvikling drøftes. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr. uke i 14 uker.

Vurderingsform: Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

**SOS8503 KULT MEDIESOS
Kultur og mediesosiologi
Culture and mediasociology**

Faglærer:	Førsteamanuensis Berit Skog				
Uketimer:	Høst: 4F = 10.0 SP				
Tid:	Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.				
Karakter:	Bestått/Ikke bestått	Obl. aktiviteter: Ingen			

Læringsmål: Formålet med emnet er å gi studenten oversikt og evne til kritisk refleksjon over sentrale teorier og nyere forskning innenfor feltet kultur- og mediesosiologi.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Emnet gir en oversikt over sentrale teorier og begreper knyttet til forståelsen av kultur og livsstil. Det legges vekt på å forstå utvikling av konsum, kroppsdyrking, ungdomskultur, og ikke minst massemedias plass i kulturen. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr. uke i 14 uker. Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieill: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8504 VELF ULIKHET INTEGR
Velferd, ulikhet og integrering
Welfare, Inequality

Faglærer: Professor Bjørn Hvinden

Uketimer: Vår: 4F = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Gi deltageren en dypere og mer inngående forståelse av sosiologiske teorier og begreper innen utvalgte deler av området velferd, ulikhet og integrering, og erfaring med å anvende disse teoriene og begrepene i behandling av selvvalgt tema.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Emnet drøfter hvordan utviklingstrekk i senmoderne samfunn skaper nye sosiale ulikheter og dermed nye utfordringer for velferdsordninger, nasjonalt og internasjonalt. Kurset tar opp teoretiske og empiriske innfallsvinkler til det skiftende samspillet mellom velferdsstat, familie og arbeidsmarked, og følger av dette (nye fordelings- og lagdelingsmønstre, kjønns- og klasseforskjeller, sosial mobilitet m.v.). Det vil bli lagt vekt på sammenlignende, kryssnasjonale og internasjonale perspektiver på disse prosessene. Vekten på de forskjellige tema vil variere fra gang til gang.

Læringsformer og aktiviteter: Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, og 2 timer seminarer/ gruppeveiledning på semesteroppgaven i 14 uker.

Vurderingsform: Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieill: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8505 FAM OG BARNDOS
Familie- og barndomssosiologi
Sociology of Family and Childhood

Faglærer: Professor An-Magritt Jensen

Uketimer: Høst: 4F = 10.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Målsetningen med dette kurset er å utforske forholdet mellom moderne samfunn, som kjennetegnes ved individualisering, fleksibilisering og ?flytende? nettverk, på den ene siden, og familiestrukturer, som kjennetegnes ved mange av de tilsvarende trekk.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Unges liv som enslig forlenges, foreldreskap utsettes, uformaliserte familieformer øker, og grensene mellom arbeid og familie utviskes. Betydningen av biologi, særlig i forhold til faderskap, endres. Personlige valg balanseres innen behov for frihet og trygghet. Barn vokser opp i mer ustabile familier, men også med større familienettverk, både biologisk og ikke-biologisk. Barns tidsbruk og romlige plassering er sterkt påvirket av endringer mellom arbeid og familie, og av endringer innen familien. Kjønn og generasjon er sentrale innfallsvinkler for å forstå disse trekkene. Studenter vil bli introdusert til nye sosiologiske teorier om sosial endring og sammenhenger til familie, kjønn og generasjon.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger 2 timer pr. uke, seminarer 2 timer pr uke i 14 uker.

Vurderingsform: Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieill: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8506 SOS TEORI II
Sosiologisk teori II
Sociological Theory II

Faglærer: NN
 Uketimer: Vår: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Iobligatorisk gruppeøving

Læringsmål: Har som mål, med utgangspunkt i sentrale teoretikere, å fokusere på aktuelle sosiologiske tema og vise på relevansen og anvendbarheten av moderne sosiologisk teori.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: I teoriseminaret fordypes vi oss i aktuell sosiologisk teori og viktige forfatterskap med sikte på hvordan teoriene kan brukes i konkrete analyser. Spesiell oppmerksomhet vil bli viet sosiologisk teori som verktøykasse og redskap å forstå samtiden og temaer som opptar oss i dag. Seminaret har også som siktemål å trene opp evnen til kritisk refleksjon av hva teori er og hva teori kan brukes til. Samtidig vil det bli lagt til rette for å skrive semesteroppgaver tett knyttet opp mot teorier og problemstillinger av relevans for senere bruk i hovedfagsoppgaven.

Sosiologisk teori II gis som et utvidet og kompletterende tilbud til Sosiologisk teori I.

Læringsformer og aktiviteter: Seminar 2 timer pr. uke, øvinger 2 timer pr. uke.

Vurderingsform: Paper.

Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8508 RESSFORVALT INST
Ressursforvaltning: Institusjoner og institusjonelt design
Resource Management: Institutions and Institutional Design

Faglærer: Professor Erling Berge
 Uketimer: Høst: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet skal gi deltagerne begrepsredskaper for etisk og sosial refleksjon om medisinske teknologier, kjennskap til metoder for medisinsk teknologivurdering, samt øving i kritisk evaluering av argumenter for/evalueringer av medisinske teknologier.

Faglig innhold: Emnet undervises gjennom et samarbeid mellom psykologi, sosiologi, filosofi og medisin. Emnet tar for seg etiske, juridiske og samfunnsmedisinske perspektiver på utvikling og bruk av medisinsk teknologi. Tema som drøftes: Ulike etiske grunnsyn, samfunnsfaglige teorier om teknologi og vitenskap, teorier om og metoder for medisinsk teknologivurdering, helsevesenets struktur og profesjonenes samfunnsmessige roller, medikalisering som samfunnsfenomen. Disse generelle temaene blir så trukket sammen og vist anvendt i aktuelle empiriske eksempler.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Med utgangspunkt i kunnskap om ressurser skal emnet gi innføring i relevant teori om forvaltningen av ulike typer ressurser. Dette vil omfatte teori om offentlige og private goder, teori om kollektiv handling, ny-institusjonell teori, og teori om lovgiving og institusjonell design. Med dette som bakgrunn vil en for både naturskapte og samfunnsskapte ressurser drøfte tema som ressurstilgang og næringsutvikling, den sosiale konstruksjonen av ressurser, og samfunnsverdier og oppbygning av forvaltningsinstitusjoner. Kurset vil også ta opp aktuelle tema som vil variere fra gang til gang. Deler av pensum kan erstattes av en valgfri pensumdel (40 %) etter nærmere avtale med emneansvarlig.

Læringsformer og aktiviteter: Forelesning og gruppearbeid inntil 4 timer pr. uke i 14 uker.

Vurderingsform: Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform:	Oppgave				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	OPPGAVE			1/1	

SOS8509 ETIKK SAMF MED TEK
Etikk, samfunn og medisinsk teknologi
Ethics, Society and Medical Technology

Faglærer: NN
 Uketimer: Høst: 4F = 10.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Ingen

Læringsmål: Emnet skal gi deltagerne begrepsredskaper for etisk og sosial refleksjon om medisinske teknologier, kjennskap til metoder for medisinsk teknologivurdering, samt øving i kritisk evaluering av argumenter for/evalueringer av medisinske teknologier.

Anbefalte forkunnskaper: Se forkunnskapskrav

Faglig innhold: Emnet undervises gjennom et samarbeid mellom psykologi, sosiologi, filosofi og medisin. Emnet tar for seg etiske, juridiske og samfunnsmedisinske perspektiver på utvikling og bruk av medisinsk teknologi. Tema som drøftes: Ulike etiske grunnsyn, samfunnsfaglige teorier om teknologi og vitenskap, teorier om og metoder for medisinsk teknologi-vurdering, helsevesenets struktur og profesjonenes samfunnsmessige roller, medikalisering som samfunnsfenomen. Disse generelle temaene blir så trukket sammen og vist anvendt i aktuelle empiriske eksempler.

Læringsformer og aktiviteter: Forlesninger og seminar tilsvarende 4 timer pr. uke i 14 uker.

Vurderingsform. Paper. Paperet skal være en selvstendig behandling av tema som tas opp i undervisningen, og kan ha et omfang på 20 sider.

Kursmaterieell: Oppgis ved semesterstart

Vurderingsform: Oppgave

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
OPPGAVE			1/1	

Institutt for samfunnsøkonomi

SØK8501 KOMMUNALØKONOMI
Kommunaløkonomi
Local Public Finance

Faglærer: Professor Lars-Erik Borge
 Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal kjenne begrunnelser for offentlig sektor generelt, og kommunesektoren spesielt. Studentene skal kjenne teoretiske modeller for offentlig og kommunal atferd og empiriske analyser av offentlig og kommunal atferd.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet behandler offentlig sektor med særlig vekt på kommunesektoren. Emnet konsentrerer seg om den teoretiske begrunnelsen for offentlig sektor, teoretiske modeller for offentlig og kommunal atferd, og empiriske analyser av offentlig og kommunal virksomhet. Emnet representerer en utvidelse av obligatorisk pensum i offentlig økonomikk.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform: Skriftlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8502 MAKROØK ANA I U-LAND
Makroøkonomisk analyse av utviklingsland
Development Economics

Faglærer: Professor Jørn Rattsø
 Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal kjenne ulike teorier om økonomisk underutvikling, kunne drøfte samspillet mellom den tradisjonelle jordbrukssektoren og den moderne sektor, og kunne analysere utfordringene for makroøkonomisk stabilisering i u-land.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet legger vekt på de indre forhold i u-land ved å drøfte strukturelle og institusjonelle hindringer for utvikling, og makroøkonomiske problemer på kort og mellomlang sikt. Emnet består av tre deler. Del 1 gir en generell innføring

i hovedtrekk ved forskjellige underutviklede økonomier og ulike teorier om økonomisk underutvikling. Del 2 drøfter samspillet mellom den tradisjonelle jordbrukssektoren og den såkalte moderne sektor, spesielt industrisektoren, i forskjellige u-land. Del 3 drøfter makroøkonomisk stabiliseringspolitikk i u-land på kort og mellomlang sikt.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8503 ARB MARKEDSØK MAKRO
Arbeidsmarkedsøkonomi - makro
Labour Economics ? Macro

Faglærer: Professor Kåre Johansen

Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk, Norsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal kunne anvende teori om arbeidsmarkedet til å analysere ulike typer lønnsfastsetting. Studentene skal kunne identifisere makroøkonomiske implikasjoner av ulike typer lønnsfastsetting, og kunne diskutere implikasjoner for økonomisk politikk.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet knyttes særlig til behandlingen av arbeidsmarkedet i SØK3003. Innenfor emnet behandles teorier for lønnsforhandlinger, effektivitetslønn og insider-outsider-teorier. Det legges vekt på makroøkonomiske implikasjoner, spesielt hvordan slike teorier kan forklare arbeidsledighet og lønnsstivhet. Implikasjoner for økonomisk politikk og resultater fra avendte analyser diskuteres. En del av emnet behandler spesielt problemstillinger relevant for små åpne økonomier.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave.

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8504 ÅPEN ØK - MAKRO
Åpen økonomi - makro
Open Economy - Macro

Faglærer: Professor Jørn Rattsø

Uketimer: Høst: = 15.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk, Norsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal kunne analysere problemstillinger i internasjonal økonomi som er særlig relevant for Norge, som internasjonale kapitalbevegelser, valutakursbestemmelse og valutatilpasningsproblemer. I tillegg må studentene beherske makroøkonomiske modeller med økonomisk integrasjon.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet skal gi innsikt i sentrale problemstillinger og mekanismer i internasjonal økonomi som er relevant for Norge. De legges særlig vekt på monetære forhold som internasjonale kapitalbevegelser, valutakursbestemmelse og valutatilpasningsproblemer. Videre behandles makroøkonomiske problemstillinger knyttet til økonomisk integrasjon. Spesielt gis en analyse av EMS.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8505 ØKONOMETRI II
Økonometri II
Econometrics II

Faglærer: Professor Bjarne Strøm

Uketimer: Høst: Vår: = 7.50 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha ferdigheter i økonometrisk analyse som beskrevet i læringsmålene for SØK3001. I tillegg må studentene ha kjennskap til generalisert minste kvadraters metode, problemer som skyldes ufullstendige målinger av økonomiske variable, identifikasjon og estimering av simultane modeller. Studentene må være i stand til å anvende kunnskapen i enkle, økonometriske analyser.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Dette valgemnet i økonometri bygger på, utdyper og viderefører emner behandlet på SØK3001. Dette gjelder empirisk spesifisering av økonometriske modeller samt grunnleggende teori for estimering og hypotesetesting. Emnet behandler utvalgte anvendelser av generalisert minste kvadraters metode, problemer som skyldes ufullstendige målinger av de økonomiske variable, identifikasjon og estimering av simultane modeller.

Læringsformer og aktiviteter: 2 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8506 TIDSSERIEØKONOMETRI

Tidsserieøkonometri

Econometrics of Time Series

Faglærer: Professor Kåre Johansen

Uketimer: Høst: Vår: = 7.50 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha ferdigheter i økonometrisk analyse som beskrevet i læringsmålene for SØK3001 og SØK3505/8505. I tillegg skal studentene ha kjennskap til økonometriske metoder for analyser av tidsseriedata og dynamisk estimering, og hvordan en gjennomfører testing i modeller med stasjonære og ikke-stasjonære variable. Studentene skal kunne anvende kunnskapen i enkle, økonometriske analyser.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet bygger på SØK3001 og SØK3505/8505. Eksamen i SØK3001 anbefales avlagt på forhånd. Eksamen i SØK3505/8505 anbefales tatt i samme semester som SØK3506/8506. Emnet gir en videreføring av økonometriske metoder for analyser basert på tidsseriedata og behandler dynamisk modellering både av enkeltrelasjoner og systemer. I emnet behandles estimering av og empirisk testing i økonometriske modeller med stasjonære og ikke stasjonære variable.

Læringsformer og aktiviteter: 2 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8507 MIKRO- OG PANELDATAØ

Mikro- og paneldataøkonometri

Microeconometrics and Analysis of Panel Data

Faglærer: Professor Bjarne Strøm

Uketimer: Høst: Vår: = 7.50 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha ferdigheter i økonometrisk analyse som beskrevet i læringsmålene for SØK3001 og SØK3505/8505. I tillegg skal studentene ha kjennskap til økonometriske metoder for analyse av mikrodata, og behandling av diskrete valg og seleksjonsproblemer. Studentene skal også ha kjennskap til metoder for analyser av paneldata. Studentene skal kunne anvende kunnskapen i enkle, økonometriske analyser.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet bygger på SØK3001 og SØK3505/8505. Eksamen i SØK3001 anbefales avlagt på forhånd. Eksamen i SØK3505/8505 anbefales tatt i samme semester som SØK3507/8507. Emnet gir en videreføring i metoder for analyse basert på mikrodata og behandler estimering av modeller for diskrete valg og seleksjonsproblemer. Videre gis en innføring i metoder for analyse av kombinerte tidsrekke og tverrsnittsdata (paneldata).

Læringsformer og aktiviteter: 2 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel

SKRIFTLIG EKSAMEN

1/1

C

SØK8508 INFOPROB ØK STYR
Informasjonsproblemer og økonomisk styring
Information Problems and Economic Management

Faglærer: Professor Ragnar Torvik
 Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha kunnskap om de sentrale elementene i informasjonsøkonomi, og kunne anvende informasjonsøkonomiske modeller til å analysere en rekke problemer, spesielt prinsipper for utformingen av belønningssystemer i organisasjoner.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet gir en grunnleggende innføring i informasjonsøkonomi med vekt på to typer asymmetrisk informasjon: skjulte handlinger og skjult informasjon. Teorien anvendes til å studere prinsipper for utforming av belønningssystemer i organisasjoner.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8509 INTERN HANDEL OG ØK
Internasjonal handel og økonomisk geografi
International Trade and Economic Geography

Faglærer: Professor Ragnar Torvik
 Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha en dypere forståelse av handelsteori og handelspolitiske virkemidler, og forstå hvordan handel påvirker kunnskapsutvikling og økonomisk vekst. Spesielt må studentene ha innsikt i rikdommens paradoks. Studentene må også ha kjennskap til hovedelementer i økonomisk geografi.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet gir en videregående analyse av handelsteoretiske spørsmål. Emnet gir en innføring i økonomisk geografi. Sentralt i emnet er drøfting av handelspolitiske virkemidler, handelsteori når det er stordriftsfordeler i produksjonen, hvordan handel påvirker kunnskapsutvikling og økonomisk vekst, rikdommens paradoks; hvorfor så mange land som eksporterer mye naturressurser har en så svak økonomisk utvikling, ulike effekter som påvirker geografisk lokalisering av produksjon mellom land og regioner, samt virkninger av økonomisk globalisering.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8510 POLITISK ØKONOMI
Politisk økonomi
Political Economy

Faglærer: Professor Lars-Erik Borge
 Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP
 Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.
 Und.språk: Engelsk, Norsk
 Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha kunnskap om hvordan økonomisk politikk faktisk utformes gjennom samspill mellom ulike samfunnsaktører. Spesielt må studentene kunne analysere hvordan organiseringen av politiske prosesser påvirker makroøkonomisk politikk og fordelingspolitikk.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Mye av pensum i samfunnsøkonomi dreier seg om hvordan økonomisk politikk bør utformes. Dette emnet tar for seg hvordan økonomisk politikk faktisk utformes gjennom samspill mellom ulike samfunnsaktører, herunder velgerne, politiske partier og interessegrupper. Sentralt i emnet er hvordan organisering av politiske prosesser påvirker makroøkonomisk politikk og fordelingspolitikk.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8511 UTD OG ARBMARKED
Utdanning og arbeidsmarked
Education and Labour Markets

Faglærer: Førsteamanuensis Torberg Falch

Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk, Norsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha dypere kunnskap om hvordan oppbyggingen av humankapital avhenger av utformingen av utdanningssystemet, og om samspillet mellom utdanning, arbeidstilbud og avlønning.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Emnet tar for seg betydningen av utformingen av utdanningssystemet for kvaliteten og fordelingen av humankapital. Emnet studerer også arbeidsmarkedets funksjonsmåte med grunnlag i mikroøkonomisk teori. I tilknytning til en videregående behandling av tilbud og etterspørsel i arbeidsmarkedet legges det særlig vekt på å forstå samspillet mellom utdanning, arbeidstilbud og avlønning.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8512 VG MILJØ- OG RESSURS
Videregående miljø- og ressursøkonomi
Advanced Environmental and Resource Economics

Faglærer: Professor Anders Skonhoft

Uketimer: Høst: Vår: = 15.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Und.språk: Engelsk, Norsk

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: En godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Studentene skal ha dypere innsikt i modeller for bruk av fornybare og ikke-fornybare ressurser. Spesielt forventes at studentene kan drøfte bærekraftsbegrepet og fordelingsproblemer mellom generasjoner.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på masterstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: Kurset gir en innføring i økonomisk utnyttning av naturressurser. Hensikten er å gi innsikt i sentrale problemstillinger og mekanismer vedrørende bruk av fornybare og ikke-fornybare ressurser. Bærekraftbegrepet og fordelingsproblemer mellom generasjoner vil stå sentralt.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning.

En godkjent semesteroppgave

Vurderingsform:	Skriftlig				
	Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
	SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C

SØK8513 MILJUTVØK
Miljø- og utviklingsøkonomi
Environment and Development Economics

Faglærer: Professor Anders Skonhoft

Uketimer: = 15.0 SP

Tid: Tid og sted for undervisning kunngjøres på nett.

Karakter: Bestått/Ikke bestått Obl. aktiviteter: Godkjent semesteroppgave.

Læringsmål: Målet med dette emnet er å oppmuntre studenter til å bli kjent med nyere tilnærmelser til utvalgte områder innen miljø- og naturressursøkonomi og utviklingsøkonomi, gjennom å lese, kritisk evaluere, og forhåpentligvis begynne å utvikle analytiske bidrag innen feltene.

Anbefalte forkunnskaper: De obligatoriske emner på dr.gradstudiet i samfunnsøkonomi.

Faglig innhold: I dette kurset studeres anvendelsen av økonomisk analyse på miljø- og utviklingsspørsmål i fattige land og land med lav og midlere inntekt. Sammenhengen mellom økonomisk vekst og utvikling, bruken av naturressurser og miljøproblemer står i sentrum, og ny teoretisk og empirisk innsikt fra læren om naturressursens økonomi og økonomisk vekstteori presenteres. Kurset tar opp: Grunnleggende nyklassisk- og endogen vekstteori, teorier for utnyttelse av fornybare naturressurser (som fisk) og ikke-fornybare ressurser (som mineraler), og sammenhengen mellom økonomisk vekst og miljøproblemer. Den institusjonelle rammen for økonomisk utvikling i fattige og lavinntektsland vil hele tiden være sentral.

Læringsformer og aktiviteter: 4 t. forelesning. Semesteroppgave må være bestått for å få avlegge eksamen.

Vurderingsform: Skriftlig

Vurderingsdel	Dato	Tid	Tell.andel	Hjelpemiddel
SKRIFTLIG EKSAMEN			1/1	C